

1-3)

PROOEMIUM AUCTORIS
AD LECTOREM.

Candide & Benevole Lector.

Quantum Nobilissima Ars Medica à falsis Galeni dogmatibus corrupta extet, non ignorat præsens Medicinæ Status, qui fragilibus sanè inititur pedibus; Et nisi post Hippocratem & Helmontem hodierno die conscientiosi alii, & veræ Medicinæ cultores addidissent robur, ad circulatores plane & Medicastros nobilissima hæc ars abiret.

Sed audimus plangentem Medicinæ præsentis statum, fœcundos hos veræ Philosophiæ cultores, per incultum asparumque Medicinæ campum, diffusos existere nimium; Et tenaces Galenicorum mentes Opinionibus suis perversis, quibus à teneris imbuuntur, cum pertinacia inhærere, adeo in alios, qui laudabili conamine ex Democriti puteo veritatem eruere corantur, omnibus viribus persequi non erubescant.

Hæc misera suarum Authoritatum mancipia, procis illis apud Homerum similia sunt,

AD LECTOREM.

Qui derelicta Penelope deperibant ancillas. Sic & hujus farinæ Medici, neglectâ rerum Dominâ, verâ Philosophiâ, cortices pro nucleo, Symptomata pro vera causa & rei interna Essentia servant, nec quicquam rectum putant, nisi faciunt ipsi.

Quantos verò hi committant errores, ab Hippocrate discant, qui per τὸ EST, & ΤΟΝ EST, nobis concessit de naturalibus statuendi & inquirendi libertatem, sufficienter edoctus, nullam Hominis mentem omnis esse perfectionis capacem, cum nulla adhuc dum Ars suum cognoverit finem.

Sed quamvis id felicitatis fastigium me attigisse minimè opiner, ut Naturæ Opera verè & ad amissim delineatim; nihilominus cum Narcisso venatum eo, non ut junior mea mihi arrideat forma, sed ut vera naturallum rerum constitutiva, & veras morborum & cognitiones, & horum profligationes, in Democriti puto demersas, cum aliis veræ Medicinæ cultoribus eruerem.

Hinc præprimis in abstrusioribus, opinandi licentiam (hanc enim malo, quam ad occultarum qualitatum turpe confugere asylum,) veritatis ergò suscepit, nec etiam Viris Juvenibus male verti posse arbitror, cum in proximi salutem unicè directa sit.

Infurgunt

AD LECTOREM.

Insurgunt quidem *Seniores Galenici Iurati*
sæpius contra Juniorum existimationes, su-
gillando eosdem & traducendo contume-
liose, ac si nulla in eos caderet Experientia :
„at error illos manet. Et sciant quæso illi,
„quod acumen ingenii decrepitæ & depon-
„tanæ Experientiæ longè præferendum
„censeatur ; & quamdiu tales Palæo-Practi-
„ci non possunt resuscitare mortuos, vel à
„morte præservare ægros, tamdiu *cum Ju-*
„*nioribus pari passu Dignitatis, Honoris,* &
„*Experientiæ ambulabunt.* Sicuti blanditur
his *Excell. Ammannus* in suâ ad discentes
Parænesi.

Sed si ex professo Juniorum panegyri-
cum vellemus dicere, advocaremus CHA-
RITES, quarum insigne CHARITAS est, siqui-
dem sine GRATIIS coram Diis comparuis-
se, religio erat.

At cum nobis hic res sit cum iis quibus sal-
litudo non ineft, non luxuriantem nec ine-
ptam duco Quæstionem : *Num Iuniores Pra-*
ctici Neotericorum veris Principiis instructi,
præsupposita ampliori Praxi, plus prestarent,
quam plurimi alii simplici suo Galenismo addi-
cti, & sèpius Experientiæ sint ratione & judicia
imbuti ? Pro affirmativa non unus nobis ad-
stabit Junior Atlas Wedelius, sed etiam ten
Rhynæ Regnerus de Gräff, & infiniti alii.

AD LECTOREM.

Hæc verò in Cl. Seniorum Medicorum reprehensionem non effundo , nam nimis parva mens est, ut in errorem labile judicium his se implicet , verum eos in genere monstruosos impugno *sciolos*, , quorum impudentia eò processit, ut etiam Eximiorum Virorum in summis quæstionibus tuta dubitatio,(nam se nil nosse confidebatur *Socrates*, dubitabat *Carneades*, deliberabat *Pyrro*), haud suspenderit eorum Judicium, quin Neotericorum Medicamina Chymica , etiam propria manu elaborata, *NON VIRI BONI REMEDIA* exclament. Sed sciant hi, *Calumniari non esse sectari veritatem*: Hoc enim si consulo perpenderent, cessarent peccare contra Christianismi principaliores regulam, *dilige proximum tuum*.

Sed canibus similes sunt tales absurdii Commentatores, qui, simul atque eorum unus locum aliquem perminxit, statim omnes alii in eundem locum enixè commingunt, *nescire volentes* se honorem nobis detrahendo,& apud Vulgus nos denigrando *fures agere execrandos*.

Plures ridiculas multorum aliorum recitare ineptias , animus non est,sufficiat, obiter saltem indicasse, quam male suis consulant ægrotis,cum ex Pharmacopoliis præscribunt Medicamina, præsertim Chymica, quæ

AD LECTOREM.

quæ an justè, an male præparata extent, ipsos
planè latet: Eadem verò à Medico, rerum
harum fundamentaliter perito, candidè elab-
orata eligere, maximè trepidant. En le-
vem credulitatem! En titubantem remedio-
rum eligendorum cognitionem!

Pharmacopœis ut plurimum imperitis
adhibent fidem, at Medicis à ratione pariter
ac Experientia instrūtis, Medicamentorum
fabricationem prohibitam volunt, sicq; So-
lem è Mundo Medico tollere studio labo-
rant, quem adorare potius cum Hippocra-
te deberent.

At ecce! intrepidè pergo, & ut alter Deu-
calion rudes has & indigestas pagellas di-
spergo, omni & Momo & Osore posthabi-
to, cum pro Argonauta mihi sit ipsum D.
Numen, pro Duce recta ratio, & pro Comi-
tibus Hippocrates, Helmontius, Sylvius,
Wedelius, ten Rhyne, Ettmüllerus, & alii
acutissimi ac ingeniosi Viri Medici, qui ean-
dem mecum profitebuntur sententiam.
*Medicum Practicum præsenti seculo accommo-
dandum naturalem & verum debere esse Phi-
losophum*, qui superbis Antiquorum errori-
bus nondum præoccupatus, veritatem illi-
batam amplecti haud recuset, nec Magi-
stram naturam temerè aversetur, sed eam
in laboribus Chymicis, Praxique præsertim

AD LECTOREM.

Medica rationabiliter observet, ne postmodum cum irreparabili ægrotantium deliquio periculosè aberret.

Hæc NATURALIS & vera PHILOSOPHIA, NOBILISSIMA EST CHYMIA, ad cuius, sicuti & universæ artis Medicæ vera penetraturo binæ hæ summè videntur necessariæ Columnæ: RATIO & EXPERIENTIA. Sed Ratio Experientiæ, & Experientia Rationi non contraveniat. Sunt enim, qui Rationem Experienciam destitutam amplectuntur, ut illi, qui dies, saepius etiam noctes consumunt in Chymericis suis rerum causis indagandis, luxiriose fingunt ideas Novi ORBIS producendi, Columbi instar, & se officio suo optime defunctos esse arbitrantur, si fingendis suis speculationibus avidius incubent, & non tam circa nucleum rerum, quam earundem exteriorem corticem steriles oberrent.

Sed quam inepta hoc modo est Ratio, Experienciam neglectâ, tam enervis est Experiencia saepius, ratione posthabitâ. Promtum nobis exemplum suppeditat coquus. Hic miscet Aquam, Salia, Carnes, & igni apponit, de operationum & effectus ratione parum sollicitus: Parimodo hi rationibus spretis, ineptius miscent sua Salia, Mineralia & Metalla, & agunt aliquid, quid verò agant, omni-

AD LECTOREM.

omnino ignorant. Ratio itaque , ut toties
inculcamus , & Experientia conspirent. Ad
hoc verò non sufficit terere libros , sed in-
super oportet emere carbones & vasa, ac in-
somnes ex ordine impendere noctes, sic feci, sic di-
xi, laus DEO! ut graviter sentit van Hèlmont
Adeptorum non infimus , de Febr. c. xv.

Hic ergò , B. L. Dædaleæ dextræ fortior
nervus, quo decenter adhibito , vera ad fu-
gandos morbos Instrumenta fabricantur ,
centralia & generosiora puto Medicamina ,
qui Medicus Arti suæ Authoritatem & ama-
bilem gravitatem conciliare verè poterit.

Sed ecce hunc ministris concrederunt !
hunc vetulis concesserunt: unde non mi-
rum, quod tota ferè Ars Medica dicaci loco
irrisa ancilletur , & in optimos ferè Me-
dicos contemptus emanet.

Est præterea Ars Medica ferè conjectura-
lis, & omnis hæc cognitio , tam circa Theo-
riam, quam Praxin internorum morborum
meris ferè innititur conjecturis & opinioni-
bus, cùm autopsiâ destituamur. Misera ideo
præsenti seculo , præprimis in his nostris
terræ, est Medicorum conditio, qui projecti
efficaci baculo, quo jam alii expeditè inni-
tuntur , infandum trepidant & titubant, non
aliter ac pueri , qui mormolycia lamiasvè
cæcis in tenebris metuunt, quid agendum,
dubitant.

AD LECTOREM.

Talia autem Fata subeunda sunt, sive rerum abjicitur nucleus, & cortex abjicienda servatur, ruderibus vero Pharmacopœis, tonsoribus, & exinde circulatoribus, immo & carnificibus ad artem hanc Nobilem profanandam fores & portæ recluduntur.

Sed hoc inter alios acutius trutinavit *Ioannes Albertus Wimpineus*, Archiater Bavaricus, qui compositionem Medicamentorum necessarium suæ professionis esse requisitum, nec ullo modo se jungendum verè duxit, cum intrepidus efficaciter inquit: *Cur nos Medicamina ipsi conficiamus, multæ sunt, & quidem graves cause, inter quas præcipuas enumerare libet: Prima est desiderium in nobis arcana cognoscendi, cum enim Philosophiam profeeamur, quæ obscuras rerum causas, nateras & effecta explicat, ac cum quibus res aliqua symbolum habeat, aut discordet, monstrat: Turpissimum fore arbitrati sumus, si aliquid eorum ignoremus, quorum cognitio maximè ad Philosophiam pertineat: Cujusmodi sunt Metalla, Mineralia, Lapides, Animalia, & cetera producta. At, si quis est, qui horum Naturam se perspexisse affirmare ausit, ac nesciat, ex quibus & quot rebus ista constent, quod cum nunquam cognoscatur sine totius in partes Essentiales analysi, non verbali, sed reali: hæc vero cunctum pyrotechnia adminiculò perficiantur,*

patet,

potissimum Medicum non explorare debere, deinde cogatur, quibus & rebus quæ turpissimæ sint, quædane turpissimæ, dñi ab Hippocrate scien-
tia damuntur.
Et hoc tam verum
nos in re Medicinali ce-
legitimum veni præ-
cum agrorum curarum
tertu legi compertim
Medicamentorum di-
quidem quo tempore
dam Medicis futuræ
rake, ut pluribus fuc-
dis monit Renatus
torum præfatione,
poterit hoc dispendere
datur fertilius Licens
teretur, quibus ob p-
deatur tempus infun-
nobilioribus Medicis
vando efficaci in mo-
no effici.
Considerandum tamen
nistro seculo pluribus
mobilibus Experimentis
et nobilitata sit, quam
levitis? At certe non

AD LECTOREM.

patet, ipsum Medicum per ignem Naturas rerum explorare debere, ne, si pharmacopœus credere cogatur, quibus & Qualibus utatur, ignoret, quod sanè turpissimum illi foret, cum in Medico ab Hippocrate scientia desideretur, opinio verò damnetur.

Et hoc tam verum, quam verissimum, nos in re Medica nil certi observare, nilque legitimi nec veri præstare posse, ut maximo cum ægrorum detrimento & miserabili interitu sæpè comperimus, si præparationem Medicamentorum aliis subministramus. Si quidem quo tempore Pharmacia à quibusdam Medicis fuit neglecta, in pejus omnia ruere, ut pluribus suo tempore gemebundus monuit Renalmus, in suarum observationum præfatione. At leviter refundi posset hoc dispendium, si iis modò concederetur fertilis Licentia, nec persecutio eos terroreret, quibus ob praxin adhuc ratiorem datur tempus insumere in ipsis indagandis nobilioribus Medicaminibus, pro impe trando efficaci in morbis maximis & legitimo effectu.

Considerandum tibi sisto, B.L. annon hoc nostro seculo pluribus gravissimis & inæstimabilibus Experimentis Ars Medica augustè nobilitata sit, quam elapsis multis retrò seculis? At certè non ex Galeni Volumini bus,

AD LECTOREM.

bus, quæ cimmeriis Medicam artem intricaverant umbris; sed ex industriis pyrotechniæ, & Anatomiaæ indefessis laboribus Virorum Nobilissimorum *Helmontii*, *Sylvii*, *Willisi*, *Michaëlis*, *Wedelii*, &c. Toto itaque aberrant cœlo Galenici, dum ignoranter credunt, scientiæ suæ erroneæ perfectiōnem eò pervenisse, ut nil in ea corrīendum, nilque addendum, nec demendum testiterit. Si fidem nobis adhibere sibi dedecori habeant, & à conceptis superbis erroribus, ne latum deflētere unguem, & veriora sequi sibi grande nefas reputent, tacitè saltem consulant Antiquorum inventa, & cum hodiernis conferant, invenient reverā illa, quæ apertè confiteri renuunt.

Cum ergò hæc ita se habeant, quis fruge repertâ amplius vesceretur glandibus, prostantibus generosioribus & probatissimis remediis, genuinis, veris magnorum Morborum Antidotis, quæ hîc ut plurimum ex Neotericis, & propria etiam manu elaborata sine fuco delineavi, adjunctis & usu & applicatione ad singulos tum internos tum externos morbos. Ubi haud invitus profiteor, me ex aliorum multum profecisse laboribus, & veluti in alieno prato plurima perlustrasse, floribusque incumbendo mella delibasse.

Hinc

AD LECTOREM.

Hinc quot Lectores, tot Dædalos, non modò manus, sed & mentis sinceritate conspicuos exposco, non ignorans, ea, quæ scribuntur, haud plus obtinere virium, quam ab aliis, à quibus lecta & intellecta sunt, accipiuntur. Si verò Eruditiores videant, me ullibi è veritate abiisse, (in multis siquidem labimur omnes, præsertim in re Medica, quæ proh dolor! valde est Stochastica) corrigan ea & suppleant, quæ restant, vel horum loco Nobiliora substituant, ego rependam, & sine gratiis comparere mihi religioni ducam, cùm ipse magis desiderem probata & vera magnorum morborum antidota, quam fortè alias.

Interea autem donec veriora suppeditentur, hisce abundantur nimium traditis acquiesco, qui aliâs cum *Ammanno* eandem foveo sententiam.

Quod Medicus, optimo judicio præditus, bono Purgante, Confortante, & Diaphoretico instructus, quique reliqua, quæ ex arte de jure præstanta præstet, per DEI gratiam morbis omnibus, quantum quidem possibile, resistere possit. Ita, pergit, & ego in mea praxi hactenus processi, & adstante DEO semper bonum successum expertus fui. Interea cogimur interdum ea ordinare, quæ scimus, quod non juvent, & intermittere ea, quæ, quod juvent, non ignoramus:

Sed

AD LECTOREM.

sed hoc ita postulat malus mos & prava multo-
rum consuetudo, nisi à vetulis & Medicis, qui-
bus Galenismus adhuc profundè est irradicatus,
velimus nostram existimationem torqueri: In
Praxi enim hodierno seculo primas tenet opinio.
Interea tamen non fortunatus, vel omni expe-
rientiâ instructus subito exclamandus est Me-
dicus ex ægrorum multitudine, sed potius ex
Sanatorium copia: uti apprimè monet idem
citatus suprà Excell. Ammannus in sua ad di-
scentes Parænesi.

Hisce vale, B. L. & qui bene sentis, eis in
proximi salutem utere, donec meliora, si
possibile, exhibere placeat: Quod si verò
quis sit, cui hæc non maturata satis appa-
reant, hisque acquiescere recuset, is ulte-
riori pyrotechniæ calore maturitate ea do-
net, vel poliat, aut curiosius distin-
guat. Vale.

MED
PRÆSENTI
ACCOMMO
PARST

Phonibus paribus
nisi & oculum per
intensum, cur

Contra